

Hemförsäkring

Fråga om tidpunkten för tvistens uppkomst

Skadenummer:

BAKGRUND

NN har ansökt om att få ta sin rättsskyddsförsäkring hos Folksam i anspråk i en tvist angående vårdnad. Folksam har lämnat rättsskydd i ärendet från och med den 3 mars 2025 då tvisten bedöms ha uppkommit.

Den 23 december 2024 tillsändes motparten ett kravbrev. I brevet framgår att ombudet emotsåg svar senast den 7 januari 2025. Om parterna inte var överens eller om motparten inte hörde av sig hade ombudet instruerats att gå vidare med en stämningsansökan. Eftersom motparten inte hörde av sig lämnades en stämningsansökan in till tingsrätten den 9 januari 2025.

Aktuellt försäkringsvillkor

C11. Rättsskyddet gäller för:

[...]

Tvist anses uppstå vid den tidpunkt när en part helt eller delvis avvisar ett framställt anspråk.

[...]

YRKANDE M.M.

NN yrkar att rättsskyddet i försäkringen ska få tas i anspråk i tvisten från och med den 9 januari 2025. Hon anför bl.a. följande.

Tvisten började när hennes advokat skickade in stämningsansökan den 9 januari 2025. Dessförinnan hade de skickat ett kravbrev till motparten den 23 december 2024, där det tydligt angavs vilket datum som stämningsansökan skulle lämnas in om kravet inte besvarades. Motparten svarade inte. Kravbrevet skickades till motpartens folkbokföringsadress, vilken är den enda kända adressen och det sedvanliga sättet att framställa krav. Det har aldrig förelegat en osäkerhet huruvida motparten mottagit kravbrevet eller inte.

Ett uteblivet svar efter ett tydligt kravbrev med angivet datum för stämningens ansökan är i praktiken ett bestridande. Det finns ingen rättslig grund för att kräva ytterligare kontaktförsök för att tvist ska anses ha uppstått. Att ställa sådana krav på försäkringstagaren riskerar att fördröja rättsskyddets inträde och indirekt gynna försäkringsbolaget genom att skjuta upp ansvar och kostnader. Försäkringsbolagets tolkning saknar stöd i lag och praxis och strider mot villkoren. Rättsskyddets syfte är att täcka kostnader från det ögonblick då tvisten uppstår, så att försäkringstagaren kan agera och skydda sina rättigheter. Att vägra att erkänna tvistens uppkomst när motparten ignorerar ett formellt kravbrev och stämningens ansökan skapar onödiga hinder och undergräver försäkringens funktion. Den 9 januari 2025 är den korrekta juridiska och avtalsmässiga starten för tvisten. Beslutet bör fastställas utifrån det datumet så att hon som försäkringstagare kan använda sitt rättsskydd fullt ut.

Hon vill även upplysa nämnden om att hon i samtal med socialtjänsten fått bekräftat att motparten mottagit kravbrevet, då motparten muntligen delat den uppgiften med socialtjänsten. Det finns också information i socialtjänstens anteckningar per den 14 januari 2025 om att motparten fått information om att hon inlett en process i domstol och att motparten även haft en dialog med domstolen om detta. Motparten har alltså blivit delgiven.

Hänvisningen till NJA 2016 s. 332 är juridiskt irrelevant för bedömningen av tvistens uppkomst. Rättsfallet behandlar endast preskriptionsavbrott och inte något om tvistens uppkomst i försäkrings- eller rättsskyddssammanhang. Vidare innehåller rättsfallet inte någon regel om två månaders passivitet eller krav på bekräftat mottagande.

FÖRSÄKRINGSBOLAGET

Folksam står fast vid sitt tidigare beslut och anför bl.a. följande.

Bolaget har bedömt att tvist har uppkommit i samband med att motparten delvis bestridit kravet genom svaromål den 3 mars 2025. Bolaget har även tagit ställning till huruvida tvist genom passivitet har förelegat med anledning av att motparten inte avhört rörande det kravbrev som sänts till honom den 23 december 2024. Därigenom vill bolaget säkerställa att tvist genom passivitet inte föreligger innan motpartens faktiska bestridande. Tvist anses normalt inte uppstå enbart p.g.a. att motparten inte har svarat inom ramen för tidsfristen. Tvist genom passivitet tillämpas på så sätt att ett uteblivet svar kan anses utgöra ett bestridande två månader från antagligt mottagande av ett krav eller från ett bekräftat mottagande av ett krav.

Av inkomna underlag har bolaget gjort bedömningen att tvist genom passivitet inte kan tillämpas på kravbrevet den 23 december 2024 då det inte föreligger varken ett bekräftat mottagande eller ett antagligt mottagande av kravet. Det förekommer uppgifter om att parterna även haft ett pågående ärende hos förvaltningsrätten där varken motpartsombudet eller domstolen har lyckats upprätta kontakt med motparten på dennes folkbokföringsadress. Bolaget har därmed gjort bedömningen att det föreligger omständigheter som tyder på att motparten förmodligen inte har mottagit kravbrevet som skickats till folkbokföringsadressen,

varför något antagligt mottagande inte föreligger. Då motparten inte har bekräftat mottagandet av kravbrevet föreligger inte heller något bekräftat mottagande.

Stämningsansökan har ingetts den 9 januari 2025 och sedan delgetts motparten per e-post den 24 januari 2025. Bolaget har gjort bedömningen att det förelegat ett bekräftat mottagande av stämningsansökan varför tvist genom passivitet skulle kunna tillämpas från det datum som ansökan om stämning ingetts. Då tvist genom passivitet kan tillämpas två månader från ett bekräftat mottagande hade det mynnat ut i att tvist genom passivitet förelegat den 9 mars 2025. Ombudet har sedan inkommit med underlag som visar att motparten bestridit kravet den 3 mars 2025. Ett skriftligt bestridande föreligger således före tvist genom passivitet.

Bolaget har även tagit ställning till om tvist genom passivitet kan anses föreligga från första kravbrevet i samband med att motparten bekräftar delgivning av stämningsansökan. I NJA 2016 s. 332 går att utläsa att det normalt är tillräckligt med två brev som skickats till folkbokföringsadressen för att det ska godtas som bevis på att brevet är mottaget, om det inte finns något som talar emot att personen skulle ha fått brevet. Det krävs dock att man kan visa att brevet skickats och det skickats till en adress där personen har anledning att bevaka sin post. I det aktuella ärendet har försäkringstagaren enbart tillsänt motparten ett kravbrev på dennes folkbokföringsadress där bolaget redan gjort bedömningen att det finns omständigheter som tyder på att motparten förmodligen inte mottagit kravbrevet. Vidare har bolaget gjort bedömningen att då kravbrevet och stämningsansökan tillsänts motparten på två olika sätt så är den bekräftade delgivningen inte någon omständighet som tyder på att motparten antagligt mottagit kravet som tillsänts denne på folkbokföringsadressen den 23 december 2024.

Det föreligger inte något underlag som styrker att motparten i samtal med socialtjänsten bekräftat att denne har mottagit kravbrevet daterat den 23 december 2024. Dessa uppgifter har tidigare inte anförts av försäkringstagaren eller ombudet, trots upprepade begäran om omprövning avseende bedömningen av tvistedatumet. De anteckningar som försäkringstagaren hänvisar till styrker inte att motparten mottagit kravbrevet som tillsänts denne per post. Anteckningarna kan emellertid styrka att motparten delgivits stämningsansökan. Att motparten delgivits stämningsansökan har redan beaktats i bolagets bedömning.

NÄMNDENS YTTRANDE

Enligt försäkringsvillkoren föreligger tvist när en part helt eller delvis avvisar ett framställt anspråk.

Nämnden har i tidigare yttranden ansett att även passivitet från motpartens sida i vissa fall kan likställas med avvisande av ett framställt anspråk. Det kan exempelvis vara fallet om motparten under lång tid utan rimlig orsak vägrar att besvara ett framställt krav. Det är försäkringstagaren som ska visa att tvist uppstått.

Av utredningen i ärendet framgår att motparten den 3 mars 2025 aktivt har avvisat kravet. Tvist i försäkringsvilkorens bemärkelse har därmed uppstått. Enligt nämndens bedömning är omständigheterna i ärendet inte sådana att tvist, genom passivitet eller på annat sätt, har uppstått dessförinnan.

Folksam har därför haft fog för sitt beslut att lämna rättsskydd från den 3 mars 2025.

Stockholm den 16 mars 2026